

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **N. H. V.**, zast. Mgr. Zdeňkem Honzíkem, advokátem se sídlem v Plzni, Plynární 6, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 8. 2003 č. j. 60 Az 50/2003 – 22,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Plzni shora a to z důvodu, že je všeobecně známa nedemokratičnost politického režimu vládnoucího ve Vietnamu a stěží si lze představit, že by mohl doložit konkrétní skutečnosti, na jejíž podkladě žádost o azyl podával. Nelze se ztotožnit ani s tvrzením, při němž uvedl skutečnosti stran léčení chorob léky, které nejsou v tomto teritoriu zajišťovány a je tak přímo ohrožován na životě. Uvedl, že napadený rozsudek krajského soudu z 20. 8. 2003 obdržel dne 23. 9. 2003 a tak svoji stížnost směřuje do ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) zák. č. 150/2002 Sb. soudní řád správní (s. ř. s.).

Stěžovatel s podanou kasační stížností současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Ze správního spisu, a to z návrhu na zahájení řízení o udělení azylu ze dne 1. 7. 2001 vyplynulo, že svou vlast opustil z ekonomických důvodů a pro celkovou situaci

v zemi, neboť ve Vietnamu jsou omezována lidská práva a svobody. Kdyby byl nemocný, nemohl by se léčit, protože nemá peníze a potřebuje si najít práci. Uvedl však, že jeho zdravotní stav je dobrý. Svoboda slova a svoboda tisku jsou ve Vietnamu zakázány, není demokracie a je vysoká nezaměstnanost a je jedním z nezaměstnaných, a proto neměl peníze na léčení. Ze sdělovacích prostředků se dozvěděl, že Česká republika je svobodná země, a proto zde žádá o azyl. V rámci pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení dne 8. 7. 2001 uvedl, že byl nezaměstnaný, nemohl sehnat žádnou práci a tak se dostal do ekonomických potíží, a kdyby byl nemocen, tak by si nemohl dovolit léčení; neví jestli je nemocný, neboť na prohlídce ještě nebyl. K dotazu týkajícího se dodržování lidských práv a svobod ve Vietnamu uvedl, že osobně žádné problémy neměl, ale myslí obecně, že je velmi obtížné dostat se k informacím, co se děje ve světě. Žalovaný pak předložil žalobci zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o situaci v oblasti dodržování lidských práv ve Vietnamu za rok 1999 – 2000 a dále že vycházel z informací Ministerstva zahraničních věcí České republiky z roku 1998 a 2000. Žalovaný ve svém rozhodnutí odůvodnil, že azyl neudělil pro nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a proč se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 cit. zákona. Za rozhodující shledal, že nebyl uveden jediný případ vlastního pronásledování v zemi původu z důvodu uvedených § 12 a podle ust. § 14 neshledal důvody k udělení azylu z humanitárních důvodů. Odůvodnil proč neaplikoval ani ust. § 13 a § 91 zákona o azylu. Nezákonnost rozhodnutí žalovaného neshledal ani Krajský soud v Plzni jako soud 1. stupně, který žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

Poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

Dle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Z výše citovaných ustanovení zákona lze dovodit, že správní orgán má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ustanovení § 12 cit. zákona jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené, případně neuvádí jen důvody ekonomické. V opačném případě žádost jako zjevně nedůvodnou zamítne. Nedojde-li k zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné ve lhůtě třiceti dnů od zahájení správního řízení, vydá rozhodnutí dle ustanovení § 12 s dalšími akcesorickými výroky. To ovšem neznamená a z žádného ustanovení zákona tak nelze dovodit, že by správnímu orgánu za této situace vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 zákona č. 71/1967 Sb. má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.

Dle § 13 zákona o azylu se rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení azylu nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu

podle § 12. Rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí manžel azylanta, svobodné dítě azylanta mladší 18 let, nebo rodič azylanta mladšího 18 let. Předpokladem udělení azylu za účelem sloučení rodiny manželu azylanta je trvání manželství před udělením azylu azylantovi.

Jak vyplynulo ze správního spisu, žalovaný v řízení rovněž zkoumal, zda v případě stěžovatele nebyly dány důvody pro udělení humanitárního azylu a dospěl k závěru, že tomu tak není. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu, jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod udělení azylu podle § 12. Udělení azylu je na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. Správní orgán řádně zjistil a posoudil jak osobní situaci stěžovatele, tak i stav v jeho zemi, a pokud z nich sám nevyvodil důvody pro udělení humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci, zejména, když stěžovatel ve správním řízení ani žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu sám neuváděl. Takovou skutečností nemůže být tvrzená obava z nemožnosti se léčit, neboť v jeho případě žádná taková situace nenastala, není vůbec zřejmá z jeho podání ani z kasační stížnosti a zůstává toliko v obecné rovině. Stěžovatel jen hypoteticky uváděl, že pokud by nastala situace, že by byl nemocen, nemohl by se léčit. To ovšem za relevantní důvod pro udělení azylu podle žádného z citovaných ustanovení zákona považovat nelze.

Soud prvního stupně se velmi podrobně zabýval námitkami stěžovatele, jak byly v žalobě uplatněny a nelze mu z tohoto pohledu ničeho vyčíst, konečně ani stěžovatel neuvádí žádný další konkrétní důvod kasační stížnosti. Pokud jde o obecnou informaci o nedemokratičnosti politického režimu ve Vietnamu, je ji třeba vztáhnout ke konkrétnímu případu stěžovatele a ten nepředložil žádné skutečnosti, jež by svědčily o tom, že by byl v situaci, kterou lze pod ust. § 12 či § 13 zákona o azylu podřadit. Pokud stěžovatel směřuje svou kasační stížnost do ust. § 103 odst. 1 písm. e) zákona, s. ř. s., toto ustanovení vůbec nelze v daném případě aplikovat, neboť by tak bylo možno učinit, pokud by žaloba byla odmítnuta či řízení zastaveno; v dané věci žaloba byla meritorně projednána. Nelze ničeho vytěžit v tomto směru ani ze skutečnosti, že rozsudek z 20. 8. 2003 stěžovatel obdržel dne 23. 9. 2003.

Z údajů uváděných stěžovatelem v návaznosti na zprávu o stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu nevyplynuly důvody zakládající překážku vycestování dle § 91 zákona o azylu, spočívající zejména v tom, že by stěžovatel byl nucen vycestovat do státu, v němž by byl ohrožen jeho život nebo svoboda z důvodu jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení nebo do státu, kde mu hrozí nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu nebo kde je jeho život ohrožen v důsledku válečného konfliktu, nebo do státu, který žádá o jeho vydání pro trestný čin, za který zákon tohoto státu stanoví trest smrti a nebo by to bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Z rozsudku krajského soudu, napadeného kasační stížností, je zřejmé, že se soud zabýval námitkami stěžovatele uplatněnými v žalobě, přičemž byl při posuzování zákonnosti rozhodnutí žalovaného správního orgánu vázán v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. rozsahem a důvody opravného prostředku a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Nejvyšší správní soud tak neshledal námitky stěžovatele spočívající v nezákonnosti a nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení za důvodné.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení, spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Stěžovatel napadá rozhodnutí soudu prvního stupně z důvodu, že skutkový stav věci byl nedostatečně zjištěný, přičemž z námitky stěžovatele nevyplývá, v čem konkrétně vytýkaná vada řízení spočívala.

Skutková podstata, z níž správní orgán vycházel v napadeném rozhodnutí, je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učiněnému správnému skutkovému závěru, ve spisu obsažený, vede k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech podklad pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, resp. je nedostačující k učinění správného skutkového závěru.

Takové vady řízení však nebyly shledány. Ze správního spisu je zcela zřejmé, že správní orgán provedl v řízení úplné dokazování, je z něj zřejmé, z jakých důkazních prostředků při svém rozhodování vycházel. Důkazní prostředky byly řádně zhodnoceny a provedené dokazování vyústilo v řádně zjištěný skutkový stav, z něhož správní orgán při svém rozhodování o tom, zda jsou zde důvody pro udělení azylu dle § 12, § 13 odst. 1 a odst. 2 a § 14 vycházel. Ze spisového materiálu bylo rovněž zjištěno, že stěžovatel nebyl nikterak krácen na svém právu seznámit se s podklady pro rozhodnutí, vyjádřit se k nim a navrhnout jejich doplnění.V rámci protokolu o pohovoru ze dne 8. 7. 2001, mu byla poskytnuta mimo jiné i Zpráva MZV USA o situaci v oblasti dodržování lidských práv ve Vietnamu za roky 1999 a 2000.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 56 odst. 2 za použití ustanovení § 120 s. ř. s. rozhodl o kasační stížnosti přednostně, nerozhodoval již o podaném návrhu stěžovatele o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a žalovanému, který byl v řízení úspěšný, náklady řízení nevznikly, resp. je neúčtoval. Proto soud rozhodl, že žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 26. 2. 2004

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu